

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.

१	व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे नांव	सी. सी. इन कागदकाम व पुड्डाकाम प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (प्रात्यक्षिक) (४०९१०१)																																	
२	तुकडी निहाय विद्यार्थी संख्या	२५ विद्यार्थी																																	
३	अभ्यासक्रमाचा कालावधी	६ महिने																																	
४	आठवडयातील कामाचे दिवस	६ दिवस																																	
५	प्रकार	अर्धवेळ																																	
६	दिवसाचे कामाचे तास	४ तास																																	
७	अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक जागा	प्रॅक्टिकल लॅब = २०० चौरस फूट वर्गखोलीकरीता = २०० चौरस फूट एकूण = ४०० चौरस फूट																																	
८	प्रवेश अर्हता	४ थी पास																																	
९	प्रस्तावना व उद्दिष्ट	उत्पादन कार्य व समाजसेवा याची उपयुक्तता समजावून घेणे. विविध प्रकारची शास्त्रीय तत्वे समजावून घेणे. संबंधीत व्यवसायी माहिती देऊन रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देणे.																																	
१०	रोजगार संधी	स्वतःचा व्यवसाय																																	
११	शिक्षकांची शैक्षणिक अर्हता	कागदकाम, पुड्डाकाम व पुस्तकबांधणी प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम उत्तीर्ण व २ वर्षांचा अनुभव.																																	
१२	शिक्षण पध्दती	<div>Training System Per Week</div> <table><tr><td>प्रात्यक्षिक</td><td>एकूण</td></tr><tr><td>२४ तास</td><td>२४ तास</td></tr></table>						प्रात्यक्षिक	एकूण	२४ तास	२४ तास																								
प्रात्यक्षिक	एकूण																																		
२४ तास	२४ तास																																		
१३	परीक्षा पध्दती	<table><tr><th>Sr. No.</th><th>Paper Code</th><th>Name of Subject</th><th>TH/PR</th><th>Hours</th><th>Max. Marks</th><th>Min. Marks</th></tr><tr><td>१</td><td>४०९१०१२१</td><td>कागदकाम वस्तु निर्मिती</td><td>PR-I</td><td>६ hrs</td><td>२००</td><td>१००</td></tr><tr><td>२</td><td>४०९१०१२२</td><td>टाकाऊ वस्तु निर्मिती कलाकृती</td><td>PR-II</td><td>६ hrs</td><td>२००</td><td>१००</td></tr><tr><td></td><td></td><td>Total Marks</td><td></td><td></td><td>४००</td><td>२००</td></tr></table>						Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks	१	४०९१०१२१	कागदकाम वस्तु निर्मिती	PR-I	६ hrs	२००	१००	२	४०९१०१२२	टाकाऊ वस्तु निर्मिती कलाकृती	PR-II	६ hrs	२००	१००			Total Marks			४००	२००
Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks																													
१	४०९१०१२१	कागदकाम वस्तु निर्मिती	PR-I	६ hrs	२००	१००																													
२	४०९१०१२२	टाकाऊ वस्तु निर्मिती कलाकृती	PR-II	६ hrs	२००	१००																													
		Total Marks			४००	२००																													

Practical - I - कागदकाम वस्तु निर्मिती

izFke folkF;kZauk loZ js"kkph ekfgrh- dkxnkyk ?kMh d'kh ?kkykoh] dyj
dkMZ iqB~Bs oXkSjs dls ?kMh djkos & dkikos oxSjs izDVhdyps
MsekWULV^as'ku nsowu ex folkF;kZadMwu izWDVhl d#u ?ks.ks-

v¹/₂ dkxn dke o Vdkdow oLrwaiklwu dkgh dykd`rh d#u ?ks.ks-

- 1 fV'kq isij iklwu Qqys cufo.ks & xqykC] >saMw] vWLVj] 'ksoarh o lq;Zeq[kh
- 2 dkxnkiklwu 'ksorh o ikfjtkrd gkj
- 3 tikuh ?kMhP;k ekGk ¹/₄ rksj.ks ¹/₂ nksu izdkjph
- 4 dkxn ?kMhdkekiklwu & i{kh] eklk] cksV] isyk] Vscy] Vksih cufo.ks-
- 5 dkrj dke & mnk- danhy] csYV] ukp.kkÚ;k ckgwY;k] >kM f'kMh oxSjs ok
nksu izdkjps rkjs-
- 6 dyj dkMhiklwu & ?kj] QfuZpj] yWEi'ksM] QksYMhax vkYce MksGs
fQjo.kkjk tksdj oxSjs-

iqB~Bkdke %&

- 1 ikfdVs ¹/₄ ,uOgyksi¹/₂ & nksu izdkj
- 2 QksVks Yse
- 3 ckWDI
- 4 ikfdVs Mk;jh ¹/₄ lk?;k f'kykbZph ¹/₂
- 5 ihu dq'ku
- 6 dWysaMj ¹/₄ Vscy¹/₂
- 7 flaxy lsD'ku cqd-
- 8 ,DijlkbZt cqd ¹/₄ gkQ DykWfK¹/₂
- 9 ¶lykoj ikWV ¹/₄ nksu izdkj¹/₂
- 10 CykWfVax iWM ¹/₄ ?kMhps¹/₂
- 11 ,DijlkbZt cqd ¹/₄ Qqy DykWfK ckbZafMax¹/₂
- 12 iksVZQksfyvks ¹/₄ ?kMhpk¹/₂
- 13 yWEi'ksM ¹/₄ dks.krhgh ,d izdkjph ¹/₂
- 14 OgkÅpj QkbZy
- 15 ysVj jWd
- 16 jsD>hu dOgj gWUMcWx
- 17 QksVks vkYce
- 18 tquh iqLrds fjsisvj dj.ks

lqpuk %&

1¹/₂ ojhy oLrw 'kD;rks gkrkus cufoysY;k ekjcy ¹/₄vHkzh¹/₂ iklwu
lq'kksfHkr d#u ?;kO;k-

2¹/₂ dkgh oLr Vdkdow oLrwus i.k lq'kksfHkr djko;k ek= 'kD;rks
lkSan;kZpk yksi gksow nsÅ

u;s-

3¹/₂ d`rh fp=s o brj ys[kh dkeklkBh 'kD;rks osxGh ogh okijkoh-

4¹/₂ o"kHzHkjP;k dkekP;k oLrw ¹/₄VeZodZ ¹/₂ o Mk;xzke cqdIkBh 50 xq.k
vkgsr- izR;sd

oLrwyk fnysY;k xq.kkps Vkp.k osxGS Bsokos- izR;sd oLrwyk 10
iSdh xq.k nsÅu R;kph uksan Bsokoh-
5½ f'kykbps izdkj & mnk- Vsif'kok; flaxy Vsi] Mcy Vsi] Vsi flaxy & Mcy
fV^acy
IsD'kuP;k f'kykbZph ekfgrh d#u nsowu izWfDVI izFke d#u ?ks.ks-

Practical - II - टाकाऊ वस्तु निर्मिती कलाकृती

Vkdkow oLrwiklwu :-

- 1 iqB~BîkP;k fufjGîk rqdMîkaiklwu okWy gWafxaXt-
- 2 dkMîkisVîkiklwu [kqG[kqGk] jsfMvks VsifyOgtups ekWMsy-
- 3 dkMîkisVîkaP;k dkMîkaiklwu fpdVowu ¶ykoj ikWV QksVksÝse r;kj dj.ks-
- 4 dkpsP;k jaxhr rqdMîkiklwu vxj rqVysY;k ckaxMîkaiklwu iqB~Bîkoj
fpdVowu dkgh NksVîk dykd`rh dj.ks-
- 5 FkeksZdkSyP;k rqdMîkaiklwu nksu rs rhu NksVîk dykd`rh dj.ks-

dkxndke iqB~Bkdke izek.ki= vH;klØe

oxkZyk ykx.kkjs lkfgR; :-

¼,d½ dk;e Lo#ikps

1 dikVs dqyis	16 ikrsy ¼ ygku o eksBs½
2 dkpsph dikVs ¼ 'kksdsl½	17 fLVphax e'khu
3 Ýse	18 cVu fQVhax e'khu
4 QGk	19 nkHk.k
5 Vscy [kqphZ	20 fDyil~
6 dk=h ¼ ygku o eksBh½	21 cknyh
7 yks[kaMh iV~Vîk	22 izsl e'khy
8 ljlkps HkkaMs	23 dVhax e'khu
9 LVksOg] xWl	24 QLVZ ,M ckWDI
10 pkdw] lqjh	25 gkrksMî
11 vk;ysV iap	26 djror
12 iksdj	27 fxjehV
13 iqB~Bk dki.;kpk pkdw	28 LØq M ^a k;Ogj
14 daikl isVîk	29 iDdM] vacwj
15 firGh okV;k	30 Vksps

¼nksu½ f'k{kdkalkBh ykx.kkjs lkfgR; %&

- 1 eksBh ykdMh daikl isVh
- 2 fufjGîk izdkjps rDrs
- 3 uequ ¼ izkR;f{kd½
- 4 fofo/k izdkjps [kMw
- 5 ekflds] iqLrds] fp=s ¼ jaxhr lk/kh fp=s½

¼ rhu ½ fo[kF;kZalkBh ykx.kkjs lkfgR; %&

1 fofo/k izdkjps dkxn	2 iqB~Bs dkMZf'kV

3	ckbZfMax DykWFk	9	vk;ysV fjax
4	jsd~f>u	10	M ^a kWbax fiUI
5	nksjs] lqbZ nkHk.k b-	11	eSnk] fMad] ljl]
6	f[kGs		QsfOgdkWy]
7	jaxisVik		¼ fpdVfo.;kph ek;/es½
8	jaxhr [kMw		
¼	pkj½ fo kF;kZauh vk.kko;kps lkfgR; %&		
1	dk=h		
2	daikl isVh		
3	fMd ?ks.;klkBh HkkaMs		
4	gkrk[kkyh /kjk;kpk iqB~Bk ¼ ykdMh cksMZ ½		
5	,d #eky		
6	iksVZ Qksfyvks] uksVcq d b-		
7	Vh & LDosvj		

*****